

Agrupació Astronòmica d'Osona
C.Pare Xifré, 1 i 3, 3r. 08500 Vic (Barcelona)
Tel. 93 886 41 54
<http://www.astroosona.org>
e-mail: astrooso@astroosona.org

Vic, 2010-06-30

Benvolguts consocis:

SORTIDA DEL TRIMESTRE. La sortida i visita als llocs astronòmics del Montsec va anar molt bé. Us n'adjuntem annexa una nota detallada, feta per la Francesca Masnou.

DARRERES ACTIVITATS: A més de les conferències programades per a aquest trimestre, que es van acabar dimarts dia 6 d'abril, també hem tingut dues conferències a Orís, una que ja es va fer el dia 11 i una altra que es farà el dia 2 de juliol. Una observació que s'hi havia de fer el dia 18 es va haver de suspendre per mal temps i s'ha reprogramat per al 16 de juliol. També es va haver d'ajornar per mal temps una observació a Sant Joan de les Abadesses el dia 19, i es farà més endavant. El dia 21 es va fer una observació a Alpens, amb molta assistència de públic. Les observacions pròximes seran el 6 de juliol a Sant Vicenç de Torelló, el 16 a Orís, el 22 a Ripoll, i el 14 d'agost a Ribes de Freser.

ANADA A LES LLOSSES: Com cada any es preveu una estada estiuenca a Les Lloses a mitjan agost, amb el següent calendari/programa:

Dijous 12 a la tarda: Arribada i preparació de l'espai d'observació dels meteors Perseids (el màxim teòric està previst per a aquest dia).

Divendres 13: Al matí, excursió al Puig Cornador. A la tarda, projecció de documentals de tema astronòmic. A la nit, observació dels Perseids.

Dissabte 14: Al matí, excursió al Bufadors de Beví, o de Llaers. A la tarda, preparació i desplaçament per a l'observació a Ribes de Freser. A la nit, observació dels Perseids.

Doumenge 15: Recollida i comiat, amb possibilitat d'anar a dinar a la fonda.

Els interessats haurien de comunicar quins dies hi poden assistir, en especial pel que fa als àpats, a fi de poder combinar bé la intenció. Si us plau, aviseu a l'Agrupació per correu electrònic o bé a qualsevol membre de la Junta.

ACTIVITATS DEL 4t TRIMESTRE: Les conferències del 4t trimestre aniran del 14 de setembre al 21 de desembre, amb l'excepció del 7 de desembre. Pregoem a tothom que tingui temes disponibles que ho comuniqui a qualsevol membre de la Junta, i fem notar que ens convenen sobre tot temes de caràcter astronòmic. També continuaran les observacions ordinàries al nostre local de cada primer dijous, que s'escauran els dies 7 d'octubre, 4 de novembre i 2 de desembre.

ADRECES ELECTRÒNIQUES: Tornem a demanar als socis que tinguin adreça electrònica i encara no ens l'hagin donada que ens la comuniquin, ja que això ens permet estalviar cost i feina a l'hora d'enviar circulars, i també permet una major agilitat per a qualsevol tipus de comunicació d'urgència.

Cordialment i que passeu un bon estiu.

LA JUNTA

VISITA AL MONTSEC. 5 de juny de 2010

Al matí vam visitar el parc de telescopis que l'agrupació Astronòmica de Sabadell té a prop de la població d'Àger. El motiu principal de la visita va ser veure el telescopi gran de l'agrupació, inaugurat fa poc. És de fabricació alemanya, tipus Cassegrain, amb muntura azimutal i té 50 cm de diàmetre. Es pot operar per control remot des de Sabadell i està totalment informatitzat. Formen el parc 38 petits edificis amb els seus corresponents telescopis que pertanyen a diferents socis.

Abans de dinar vam tenir l'oportunitat de visitar el conjunt monumental del castell i la col·legiata d'Àger, recinte fortificat romànic i gòtic, promogut per Arnau Mir de Tost el segle XI, a partir de la reconquesta de la vall d'Àger.

A la tarda vam pujar a 1.567 m d'altitud, passant pel coll d'Ares del Montsec i vam arribar a l'observatori astronòmic del Montsec. El més important d'aquí és el telescopi Joan Oró de 80 cm de diàmetre, totalment robòtic, equipat amb càmera CCD. La cúpula té 6,15 m de diàmetre i a part, l'observatori té: sistema de comunicació de banda ampla, dues estacions meteorològiques automatitzades, sistema GPS, detector de tempestes "Previstor" (que ho desconnecta tot en cas d'acostar-se temporal), detectors de pluja i humitat i monitor de núvols.

A fora també hi ha un aparell de la xarxa de vigilància de la contaminació ambiental i una caseta preparada per instal·lar-hi la càmera astrofotogràfica Baker-Nunn (Procedent de l'observatori de San Fernando). Aquesta càmera va ser la primera d'Espanya dedicada al seguiment de satèl·lits artificials.

El professor de la Facultat de Física de la Universitat de Barcelona, Salvador Ribas, ens ho va explicar molt detalladament. Va destacar que, malgrat que a Canàries tenim el gran telescopi de 10 m de diàmetre, té molta importància un telescopi de 80 cm situat al Montsec. Els principals motius són:

- Per la seva gran rapidesa per anar d'un cantó del cel a l'altre.
- Per ser robòtic (no ho pot ser un de 10 m).
- Per la seva precisió en l'estudi dels estels variables.
- Per la seva capacitat d'entendre un correu electrònic i anar a l'instant a buscar un objecte del cel que mereixi ser estudiat i que se li ha notificat a través del correu.
- Per les característiques úniques del cel del Montsec, que té una foscor més bona que la de Calar Alto (Almeria) i, fins i tot, que la de Canàries.

Més tard vam baixar cap al Centre d'Observació de l'Univers. Allí, a part d'exposicions permanents, hi ha un parc de telescopis format per dos edificis que contenen un telescopi de 40 cm i un refractor de 15 cm, un celostat per observar el Sol i un conjunt de telescopis portàtils. Vam assistir a una sessió de planetari que al final té la sorpresa d'obrir-se la cúpula i poder veure directament el cel.

També vam veure la projecció en una pantalla de la imatge del sol captada en el mateix moment i vam poder observar una taca solar i algunes protuberàncies. En definitiva va ser una excursió molt interessant i didàctica en la qual, a part d'aprendre astronomia, també vam aprendre geografia ja que vam visitar una zona força allunyada de la nostra comarca.

Francesca Masnou